

ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΗ ΑΠΟΔΕΙΞΙΣ
ΕΠΙ ΤΟΙΣ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΟΙΣ

† Β Α Ρ Θ Ο Λ Ο Μ Α Ι Ο Σ
ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ,
ΝΕΑΣ ΡΩΜΗΣ Ή ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΣ ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ
ΠΑΝΤΙ ΤΩ ΠΛΗΡΩΜΑΤΙ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ
ΧΑΡΙΝ, ΕΛΕΟΣ Ή ΕΙΡΗΝΗΝ
ΠΑΡΑ ΤΟΥ ΕΝ ΒΗΘΛΕΕΜ ΓΕΝΝΗΘΕΝΤΟΣ ΣΩΤΗΡΟΣ ΧΡΙΣΤΟΥ

* * *

Ἀδελφοί συλλειτουργοί καί εὐλογημένα τέκνα,

Φθάσαντες καί πάλιν εἰς τήν πάμφωτον ἑορτήν τῆς κατά σάρκα Γεννήσεως τοῦ ἐπισκεψαμένου ἡμᾶς ἐξ ὕψους Σωτῆρος Χριστοῦ, δοξάζομεν ἐν ψαλμοῖς καί ὕμνοις τό ὑπερουράνιον ὄνομα Αὐτοῦ. Ἡ Ἐνανθρώπησις τοῦ προαιωνίου Λόγου τοῦ Θεοῦ εἶναι «τῆς σωτηρίας ἡμῶν τό κεφάλαιον», τό ὑπέρολογον «αἰεὶ μυστήριον» τῆς θεανθρωπίνης κοινωνίας. Ὁ Θεός, ὡς λέγει μέ ὑπέροχον τρόπον ὁ Ἅγιος Μάξιμος ὁ Ὁμολογητής, «ὡς φιλόανθρωπος ἐκ τῆς ἀνθρώπου οὐσίας ἀληθῶς ἀνθρωπος γεγονώς, τόν τοῦ πῶς ἀνθρωπος γέγονε τρόπον μένει διά παντός ἔχων ἀνέκφαντον· ὑπέρ ἀνθρωπον γάρ γέγονεν ἀνθρωπος»¹.

Ἡ θεία Ἐνσάρκωσις, ὁμοῦ μετά τῆς φανερώσεως τῆς ἀληθείας περί τοῦ Θεοῦ, ἀποκαλύπτει καί τήν ἀλήθειαν καί τόν τελικόν προορισμόν τοῦ ἀνθρώπου, τήν κατά χάριν θέωσιν. Θεολογικώτατα, ὁ Ἅγιος Νικόλαος Καβάσιλας διακηρύσσει ὅτι ὁ Χριστός «τόν ἀληθινόν ἀνθρωπον καί τέλειον πρῶτος καί μόνος ἔδειξεν»². Ἐκτοτε, ὁ τιμῶν τόν Θεόν ὀφείλει νά σέβεται καί τόν ἀνθρωπον, καί ὁ ὑποτιμῶν τόν ἀνθρωπον ἀσεβεῖ πρός τόν Θεόν, τόν προσλαβόντα τήν ἡμετέραν φύσιν. Ἐν Χριστῷ, ὁ λόγος τῆς θεολογίας περί τοῦ Θεοῦ εἶναι ἐν ταύτῳ καί λόγος περί τοῦ ἀνθρώπου. Ἡ ἔνσαρκος Θεία Οἰκονομία ἀναιρεῖ ὀριστικῶς τήν εἰκόνα τοῦ Θεοῦ ὡς δυνάστου, τιμωροῦ καί ἀντιπάλου τοῦ ἀνθρώπου. Ὁ Χριστός εἶναι πανταχοῦ, πάντοτε καί ἐν παντί ἢ ἄρνησις τῆς ἀρνήσεως τοῦ ἀνθρώπου καί ὁ ὑπερασπιστής τῆς ἐλευθερίας του. Ἡ ζωὴ τῆς Ἐκκλησίας, ὡς ἡ σὰρξ τήν ὁποίαν ἀνέλαβεν ὁ ἐνανθρωπήσας Υἱός καί Λόγος τοῦ Θεοῦ³, ἐκπροσωπεῖ, ἐκφράζει καί διακονεῖ αὐτό τό πανσωστικόν μυστήριον τῆς θεανθρωπινότητος.

Μέ λάβαρον τήν ἐν Χριστῷ «ἄλλην πλᾶσιν» τοῦ ἀνθρώπου καί τήν ἀνακαίνισιν συμπάσης τῆς κτίσεως, ἡ Ἐκκλησία δίδει καί σήμερον τήν καλήν μαρτυρίαν ἐναντι ὅλων τῶν ἐξελίξεων, αἱ ὁποῖαι ἀπειλοῦν τήν ἱερότητα τοῦ ἀνθρωπίνου προσώπου καί τήν ἀκεραιότητα τῆς δημιουργίας, βιοῦσα καί κηρύττουσα τήν ἀλήθειαν τῆς γνησίας πνευματικῆς ζωῆς καί τόν πολιτισμόν τῆς ἀγάπης καί τῆς ἀλληλεγγύης. Διδούσα λόγον «περί τῆς ἐν ἡμῖν ἐλπίδος»⁴, οὐδόλως θεωρεῖ τόν σύγχρονον πολιτισμόν ὡς τήν νέαν ἀμαρτόζων Νινευί, ἐπικαλουμένη ὡς ὁ Ἰωάννης τήν θείαν μῆνιν ἐπ' αὐτόν καί τόν ἀφανισμόν του, ἀλλά ἀγωνίζεται διά τήν ἐν Χριστῷ μεταμόρφωσιν αὐτοῦ. Ἀπαιτεῖται εἰς τήν ἐποχὴν μας ποιμαντική φαντασία, διάλογος ὄχι ἀντίλογος, μετοχή ὄχι ἀποχή, συγκεκριμένη

¹ Μαξίμου τοῦ Ὁμολογητοῦ, *Κεφάλαια διάφορα Θεολογικά καί Οἰκονομικά περί ἀρετῆς καί κακίας*, ἑκατοντας πρώτη, IB', PG 90, 1184.

² Νικολάου Καβάσιλα, *Περί τῆς ἐν Χριστῷ ζωῆς*, PG 150, 680-81.

³ Πρλβ. Ἰωάννου Χρυσοστόμου, *Ὁμιλία πρό τῆς ἐξορίας*, PG 52, 429.

⁴ Πρβλ. Α' Πέτρ. γ', 15.

πράξεις ὄχι ἀπόκοσμος θεωρία, δημιουργική πρόσληψις ὄχι γενική ἀπόρριψις. Ὅλα αὐτά δὲν λειτουργοῦν εἰς βάρος τῆς πνευματικότητος καὶ τῆς λατρευτικῆς ζωῆς, ἀλλὰ ἀναδεικνύουν τὴν ἀδιάσπαστον ἐνότητα τῆς λεγομένης «καθέτου» καὶ «ὀριζοντίου» διαστάσεως τῆς ἐκκλησιαστικῆς παρουσίας καὶ μαρτυρίας. Πιστότης εἰς τὴν παράδοσιν τῆς Ἐκκλησίας δὲν εἶναι ἐγκλωβισμός εἰς τὸ παρελθόν, ἀλλὰ ἀξιοποίησις τῆς πείρας τοῦ παρελθόντος προσφυῶς ἐν τῷ παρόντι.

Καὶ κατὰ τὸ παριπεῦον ἔτος, ἡ πανδημία τοῦ κορωνοϊοῦ Covid – 19 ἔταλάνισε τὴν ἀνθρωπότητα. Δοξάζομεν τὸν Θεόν τοῦ ἐλέους, τὸν κρατύναντα τοὺς εἰδικούς ἐπιστήμονας εἰς τὴν ἀνάπτυξιν ἀποτελεσματικῶν ἐμβολίων καὶ ἄλλων φαρμάκων διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν τῆς κρίσεως καὶ καλοῦμεν ὅσους πιστούς δὲν ἔχουν ἀκόμη ἐμβολιασθῆ νὰ τὸ πράξουν, πάντας δὲ νὰ ἀκολουθοῦν τὰ προτεινόμενα ὑπὸ τῶν ὑγειονομικῶν ἀρχῶν μέτρα προστασίας. Ἡ ἐπιστήμη, ἐφ' ὅσον λειτουργεῖ ὡς διάκονος τοῦ ἀνθρώπου, εἶναι πολύτιμον δῶρον τοῦ Θεοῦ. Ὁφείλομεν νὰ δεχώμεθα εὐγνωμόνως τὸ δῶρον καὶ νὰ μὴ παρασυρόμεθα ἀπὸ τὰς ἀνευθύνους φωνὰς τῶν μὴ ἐπαϊόντων καὶ τῶν αὐτοανακηρυχθέντων εἰς ἐκπροσώπους τοῦ Θεοῦ καὶ τῆς γνησίας πίστεως «πνευματικῶν συμβουλῶν», αὐτοαναιρουμένων ὅμως οἰκτρῶς, λόγῳ τῆς ἀπουσίας ἀγάπης πρὸς τὸν ἀδελφόν, τὴν ζωὴν τοῦ ὁποίου ἐκθέτουν εἰς μέγαν κίνδυνον.

Τιμιώτατοι ἀδελφοί καὶ προσφιλέστατα τέκνα,

Μέ ἀμετακίνητον πίστιν ὅτι τὴν ζωὴν ἐκάστου ἐξ ἡμῶν καὶ τὴν πορείαν τῆς ἀνθρωπότητος ὅλης κατευθύνει ὁ Θεός τῆς σοφίας καὶ τῆς ἀγάπης, προσβλέπομεν εἰς ἓν αἴσιον 2022, τὸ ὁποῖον, ἀνεξαρτήτως τῶν ἐξωτερικῶν δεδομένων καὶ τῶν ἐξελίξεων, θὰ εἶναι δι' ἡμᾶς πάντας ἔτος σωτήριον, ἐφ' ὅσον καὶ κατ' αὐτὸ τὴν πορείαν τῶν πραγμάτων κατευθύνει ὁ φιλανθρώπως πάντα οἰκονομῶν Χριστός, «ὅς πάντας ἀνθρώπους θέλει σωθῆναι καὶ εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας ἐλθεῖν»⁵.

Τοῦ Κυρίου εὐδοκοῦντος, κατὰ τὴν Ἁγίαν καὶ Μεγάλην Ἑβδομάδα τοῦ ἐπερχομένου ἔτους, θὰ πραγματοποιηθῆ ἐν τῷ πανσέπτῳ καθ' ἡμᾶς Κέντρῳ, ἡ τελετὴ Καθαγιασμοῦ τοῦ Ἁγίου Μύρου. Θεωροῦμεν ἀνεπανάληπτον θείαν δωρεάν πρὸς τὴν ἡμῶν Μετριότητα, ὅτι θὰ ἀξιοθῶμεν νὰ προστῶμεν τῆς πανηγυρικῆς καὶ κατανυκτικῆς αὐτῆς τελετουργίας διὰ τετάρτην φορὰν κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ταπεινῆς ἡμῶν Πατριαρχίας. Δόξα τῷ Θεῷ πάντων ἕνεκεν!

Μέ αὐτά τὰ αἰσθήματα, προσκυνοῦντες εὐσεβοφρόνως τὸ παιδίον Ἰησοῦν, εὐχόμεθα πᾶσιν ὑμῖν, τοῖς ἐγγύς καὶ τοῖς μακρὰν, εὐλογημένον τὸ Ἅγιον Δωδεκάημερον, ὑγιερὸν δέ, καλλίκαρπον ἐν ἔργοις ἀγαθοῖς καὶ μεστόν θείων δωρημάτων τὸν νέον ἐνιαυτὸν τῆς χρηστότητος τοῦ Κυρίου, ᾧ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς ἀπεράντους αἰῶνας. Ἀμήν.

Χριστούγεννα ,βκα'

† Ὁ Κωνσταντινουπόλεως Βαρθολομαῖος
διάπυρος πρὸς Θεὸν εὐχέτης πάντων ὑμῶν

Ἀναγνωσθήτω ἐπ' ἐκκλησίας κατὰ τὴν Θείαν Λειτουργίαν τῆς ἑορτῆς τῶν Χριστουγέννων, μετὰ τὸ Ἱερόν Εὐαγγέλιον.

⁵ Α' Τιμ. β', 4.